

Zakon o crnogorskom državljanstvu

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. [13/2008](#), [40/2010](#), [28/2011](#) i [46/2011](#). Vidi: [Odluku US CG, U-I br. 17/11 - 20/2014-13](#).

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se načini i uslovi sticanja i gubitka crnogorskog državljanstva, kao i vođenje registra crnogorskih državljana.

Crnogorsko državljanstvo je zakonska veza između fizičkog lica (u daljem tekstu: lice) i Crne Gore i ne ukazuje na nacionalno i etničko porijeklo.

Član 2

Crnogorski državljanin koji ima i državljanstvo druge države, smatra se crnogorskim državljaninom u postupku pred organima Crne Gore, ako nije drukčije određeno ratifikovanim međunarodnim ugovorima.

Član 3

Crnogorsko državljanstvo dokazuje se uvjerenjem o crnogorskom državljanstvu, važećom putnom ispravom, kao i drugim javnim ispravama određenim zakonom.

II. STICANJE CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 4

Crnogorsko državljanstvo stiče se:

- 1) porijeklom;
- 2) rođenjem na teritoriji Crne Gore;
- 3) prijemom;
- 4) po međunarodnim ugovorima i sporazumima.

1. Sticanje crnogorskog državljanstva porijeklom

Član 5

Crnogorsko državljanstvo porijeklom stiče dijete:

- 1) čija su oba roditelja u trenutku njegovog rođenja crnogorski državljanici;

- 2) čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, a rođeno je u Crnoj Gori;
- 3) čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, drugi je bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva ili je nepoznat, a rođeno je na teritoriji druge države;
- 4) čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, a rođeno je na teritoriji druge države, ukoliko ostaje bez državljanstva.

Član 6

Crnogorsko državljanstvo porijeklom stiče i:

- 1) dijete rođeno na teritoriji druge države, čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, ako se do navršene 18. godine života podnese prijava za upis u matičnu knjigu rođenih i registar crnogorskih državljana, a nema državljanstvo drugog roditelja;
- 2) lice koje je navršilo 18 godina života, čiji je jedan roditelj crnogorski državljanin, a drugi je državljanin druge države, ako do navršene 23. godine života podnese zahtjev za upis u registar crnogorskih državljana, a nema državljanstvo drugog roditelja;
- 3) dijete u slučaju potpunog usvojenja, ako je jedan od usvojlaca crnogorski državljanin, a nema državljanstvo drugog usvojioca.

Ako je dijete iz stava 1 tačka 1 ovog člana starije od 14 godina života, za sticanje crnogorskog državljanstva potreban je i njegov pristanak.

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 40/2010-23.

+ **Sudska praksa**

2. Sticanje crnogorskog državljanstva rođenjem na teritoriji Crne Gore

Član 7

Crnogorsko državljanstvo stiče dijete rođeno ili nađeno na teritoriji Crne Gore, ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva ili ako dijete ostaje bez državljanstva.

Dijete iz stava 1 ovog člana može izgubiti crnogorsko državljanstvo ako se do navršene 18. godine života utvrdi da su mu oba roditelja državljani druge države ili da je dijete steklo, po bilo kom osnovu, državljanstvo druge države.

Dijete iz stava 2 ovog člana gubi crnogorsko državljanstvo na zahtjev oba roditelja, danom dostavljanja rješenja. Ako je dijete starije od 14 godina života, za gubitak crnogorskog državljanstva potreban je i njegov pristanak.

+ **Sudska praksa**

3. Sticanje crnogorskog državljanstva prijemom

Član 8

Crnogorsko državljanstvo prijemom može steći lice, u skladu sa interesima Crne Gore, koje je podnijelo zahtjev i ispunjava sljedeće uslove da:

- 1) je navršilo 18 godina života;
- 2) ima otpust iz državljanstva druge države;
- 3) u Crnoj Gori zakonito i neprekidno boravi 10 godina prije podnošenja zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo;
- 4) u Crnoj Gori ima obezbijeđen smještaj i stalan izvor prihoda u iznosu koji mu omogućava

materijalnu i socijalnu sigurnost;

5) u Crnoj Gori i drugoj državi nije pravosnažno osuđeno na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jedne godine za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude;

6) ima znanje crnogorskog jezika u mjeri koja omogućava osnovnu komunikaciju;

7) ne postoje smetnje iz razloga bezbjednosti i odbrane Crne Gore;

8) je izmirilo dospelje poreske i druge zakonske obaveze.

Uslov iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne odnosi se na lice koje je podnijelo zahtjev, ako:

- je bez državljanstva ili pruži dokaz da će po zakonu države čiji je državljanin izgubiti državljanstvo prijemom u crnogorsko državljanstvo, ili

- mu je odbijen zahtjev za otpust iz državljanstva druge države zato što nije regulisalo vojnu obavezu u toj državi, pod uslovom da potpiše izjavu da se u slučaju sticanja crnogorskog državljanstva odriče državljanstva druge države.

Ako je pokrenut krivični postupak za krivično djelo iz stava 1 tačka 5 ovog člana, postupak se prekida do donošenja pravosnažne odluke u krivičnom postupku.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) određuje stručnu organizaciju za utvrđivanje kriterijuma i provjeru znanja jezika iz stava 1 tačka 6 ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 2. Zakona - 40/2010-23.

+ **Sudska praksa**

Član 9

Licu koje je podnijelo zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo, a nema otpust iz državljanstva druge države, može se, na njegov zahtjev, izdati garancija da će steći crnogorsko državljanstvo ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 ovog zakona. Garancija se izdaje sa rokom važenja od dvije godine uz uslov da lice do isteka roka važenja garancije ispunjava uslove za prijem.

Postupak prijema u crnogorsko državljanstvo obustavlja se ako lice u roku od dvije godine od dana izdavanja garancije ne podnese dokaz iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Član 10

Crnogorski iseljenik i član njegove porodice do trećeg stepena srodstva u pravoj liniji može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori najmanje dvije godine i ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 4, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Zakoniti i neprekidni boravak lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prema kriterijumima propisanim aktom iz člana 17 ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 40/2010-23.

Član 11

Lice koje je u braku sa crnogorskim državljaninom najmanje tri godine i zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo, može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 4, 5 i 7 ovog zakona.

Odredbe stava 1 ovog člana odnose se i na lice koje je bilo u braku sa crnogorskim državljaninom najmanje tri godine, a brak je prestao smrću bračnog druga.

Zakoniti i neprekidni boravak lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prema kriterijumima propisanim

aktom iz člana 17 ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 40/2010-23.

+ **Sudska praksa**

Član 12

Punoljetno lice čiji prijem u crnogorsko državljanstvo je od posebnog značaja za državni, naučni, privredni, kulturni, ekonomski, sportski i drugi interes Crne Gore može, izuzetno, steći crnogorsko državljanstvo prijemom i ako ne ispunjava uslove iz člana 8 ovog zakona.

O prijemu u crnogorsko državljanstvo za državni i drugi interes Crne Gore odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave na osnovu predloga Predsjednika Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore ili predsjednika Vlade Crne Gore.

O prijemu u crnogorsko državljanstvo iz stava 1 ovog člana odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave uz mišljenje organa uprave nadležnog za oblast iz stava 1 ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 5. Zakona - 40/2010-23.

Član 13

Lice kojem je, u skladu sa zakonom kojim se uređuje azil, priznat status izbjeglice u Crnoj Gori može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1. tač. 1, 2, 3, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 14

Lice bez državljanstva može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 3, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 15

Lice koje je rođeno u Crnoj Gori i lice koje je rođeno na teritoriji druge države, a prije navršene 18. godine života zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori, može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 16

Crnogorsko državljanstvo prijemom stiče dijete koje nema državljanstvo druge države ili ima otpust iz državljanstva druge države i ako:

- 1) su oba roditelja stekla crnogorsko državljanstvo prijemom;
- 2) je jedan od roditelja stekao crnogorsko državljanstvo prijemom i ako sa njim zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori;
- 3) sa usvojiocem crnogorskim državljaninom, u slučaju nepotpunog usvojenja, zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori.

U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, podnosi se i saglasnost drugog roditelja, osim ako je bez državljanstva. Ako drugi roditelj nije saglasan sa prijemom djeteta u crnogorsko državljanstvo, mišljenje daje nadležni organ starateljstva.

Ako je dijete starije od 14 godina života, za prijem u crnogorsko državljanstvo potreban je i njegov pristanak.

+ **Vidi:**

čl. 6. Zakona - 40/2010-23.

Član 17

Kriterijume za uslove iz člana 8 stav 1 tač. 3, 4 i 7, člana 12 i člana 24 stav 1 tač. 5, 6, 7 i 8 ovog zakona utvrđuje Vlada.

4. Sticanje crnogorskog državljanstva po međunarodnim ugovorima i sporazumima

Član 18

Crnogorsko državljanstvo može se steći na osnovu ratifikovanih međunarodnih ugovora ili sporazuma koje je zaključila Crna Gora.

Međunarodnim ugovorima i sporazumima iz stava 1 ovog člana može se ustanoviti dvojno državljanstvo, pod uslovom uzajamnosti.

III. GUBITAK CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 19

Crnogorsko državljanstvo gubi se:

- 1) po zahtjevu crnogorskog državljanina;
- 2) po sili zakona;
- 3) po međunarodnim ugovorima i sporazumima.

1. Gubitak crnogorskog državljanstva po zahtjevu

Član 20

Crnogorsko državljanstvo gubi se, po zahtjevu crnogorskog državljanina, otpustom.

Otpust iz crnogorskog državljanstva može se dati licu koje je podnijelo zahtjev za otpust i ako ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je navršilo 18 godina života;
- 2) da ima drugo državljanstvo ili dokaz da će biti primljeno u državljanstvo druge države;
- 3) da stvarno boravi na teritoriji druge države.

Član 21

Licu koje je podnijelo zahtjev za otpust iz crnogorskog državljanstva može se, na njegov zahtjev, izdati garancija o otpustu ako ispunjava uslove iz člana 20 stav 2 ovog zakona.

Postupak za otpust se obustavlja ako lice iz stava 1 ovog člana, u roku od dvije godine od dana izdavanja garancije, ne dostavi dokaz da će steći ili da je steklo državljanstvo druge države.

Član 22

Otpust iz crnogorskog državljanstva može se dati djetetu, pod uslovom da ne ostane bez državljanstva, na zahtjev:

- 1) roditelja koji gube crnogorsko državljanstvo otpustom;

2) roditelja koji gubi crnogorsko državljanstvo otpustom, uz saglasnost drugog roditelja crnogorskog državljanina;

3) roditelja koji gubi crnogorsko državljanstvo otpustom, a drugi je državljanin druge države ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva;

4) oba usvojioca, državljanina druge države, u slučaju potpunog usvojenja;

5) roditelja koji gubi crnogorsko državljanstvo, kome je dijete pravosnažnom sudskom odlukom povjereno na čuvanje i vaspitanje, ako su roditelji razvedeni ili ne žive zajedno.

Ako drugi roditelj ne da saglasnost za otpust djeteta iz crnogorskog državljanstva, ili je nepoznatog prebivališta, lišen poslovne sposobnosti ili roditeljskog prava, zahtjev za otpust djeteta iz crnogorskog državljanstva prihvaćice se ako je to, po mišljenju nadležnog organa starateljstva, u interesu djeteta.

Ako je dijete starije od 14 godina života, za otpust iz crnogorskog državljanstva potreban je i njegov pristanak.

Član 23

Ako lice koje je dobilo otpust iz crnogorskog državljanstva ne stekne državljanstvo druge države u roku od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o otpustu, organ državne uprave nadležan za poslove državljanstva (u daljem tekstu: nadležni organ) poništiće rješenje na njegov zahtjev.

Zahtjev za poništenje rješenja može se podnijeti u roku od tri mjeseca od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Rješenje o otpustu može se poništiti na zahtjev lica i po isteku roka iz stava 2 ovog člana, ako je ostalo bez državljanstva.

2. Gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona

Član 24

Punoljetni crnogorski državljanin, koji ima i državljanstvo druge države, po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo, ako:

1) je dobrovoljno stekao državljanstvo druge države, osim u slučaju predviđenom članom 18 stav 2 ovog zakona;

2) se utvrdi da je rješenje o prijemu u crnogorsko državljanstvo donijeto na osnovu lažne izjave ili namjernog prikrivanja činjenica ili okolnosti bitnih za donošenje rješenja, osim ako bi lice koje je steklo crnogorsko državljanstvo ostalo bez državljanstva;

3) je stekao crnogorsko državljanstvo na osnovu garancije druge države da će izgubiti državljanstvo ukoliko stekne crnogorsko državljanstvo, a u roku utvrđenom rješenjem o sticanju državljanstva ne podnese dokaz o gubitku državljanstva te države, osim ako bi to lice ostalo bez državljanstva;

4) je pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;

5) je pravosnažno osuđen za planiranje, organizovanje, finansiranje ili na bilo koji drugi način pomaganje ili izvršavanje terorističkih akata ili pružanje utočišta organizatorima, izvršiocima ili učesnicima terorističkih aktivnosti;

6) je član organizacije čije su aktivnosti usmjerene protiv bezbjednosti i odbrane Crne Gore;

7) je u dobrovoljnoj službi u vojnim snagama druge države;

8) njegovo ponašanje ozbiljno šteti vitalnim interesima Crne Gore.

Dijete crnogorski državljanin, koje ima i državljanstvo druge države, po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo ako se utvrdi tokom njegove maloljetnosti da uslovi, na osnovu kojih je steklo crnogorsko državljanstvo, više nijesu ispunjeni.

Ako su po stavu 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana crnogorsko državljanstvo izgubili roditelji ili jedan od roditelja, a drugi nema ovo državljanstvo, crnogorsko državljanstvo gubi i njihovo dijete, osim ako ostaje bez državljanstva.

Nadležni organ obavezan je pokrenuti postupak po službenoj dužnosti, nakon saznanja o činjenicama iz st. 1 do 3 ovog člana.

+ **Sudska praksa**

3. Gubitak crnogorskog državljanstva po međunarodnim ugovorima i sporazumima

Član 25

Crnogorsko državljanstvo može se izgubiti po međunarodnim ugovorima ili sporazumima koje je zaključila Crna Gora.

IV. PONOVRNO STICANJE CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 26

Lice koje je izgubilo crnogorsko državljanstvo i steklo državljanstvo druge države može ponovo steći crnogorsko državljanstvo ako podnese zahtjev za ponovno sticanje crnogorskog državljanstva i najmanje godinu dana zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana odbiće se ako nijesu ispunjeni uslovi iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 7 ovog zakona.

Zakoniti i neprekidni boravak lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prema kriterijumima propisanim aktom iz člana 17 ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 7. Zakona - 40/2010-23.

V. POSTUPAK ZA STICANJE I GUBITAK CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA PO ZAHTJEVU

Član 27

O zahtjevu za utvrđivanje, sticanje i gubitak crnogorskog državljanstva odlučuje nadležni organ.

Član 28

Zahtjev iz člana 27 ovog zakona podnosi se nadležnom organu lično ili preko punomoćnika, na propisanom obrascu. Za lice lišeno poslovne sposobnosti zahtjev podnosi staralac.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zahtjev se može podnijeti preko diplomatskog ili konzularnog predstavništva, ako podnosilac zahtjeva boravi na teritoriji druge države.

Obrascu i sadržaj zahtjeva iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ.

Član 29

Ako se postupak za utvrđivanje, sticanje ili gubitak crnogorskog državljanstva, pokrenut po zahtjevu lica, ne može nastaviti ili okončati bez preduzimanja određene radnje podnosioca zahtjeva, smatra se da je podnosilac zahtjeva odustao od zahtjeva, ako i pored upozorenja nadležnog organa, u ostavljenom roku, ne izvrši radnju koja je potrebna za nastavak ili okončanje postupka, odnosno ako se zbog nepreduzimanja te radnje može zaključiti da više nije zainteresovan za nastavljanje postupka.

Odluka iz stava 1 ovog člana donosi se po isteku tri mjeseca od dana upozorenja, odnosno šest mjeseci ako lice boravi u drugoj državi.

Nadležni organ je obavezan da odluku o sticanju i gubitku crnogorskog državljanstva donese u roku od jedne godine od dana pokretanja postupka. Odluka se donosi u pisanoj formi i obavezno sadrži obrazloženje i uputstvo o pravnom sredstvu.

Protiv konačne odluke iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

+ **Vidi:**

čl. 8. Zakona - 40/2010-23.

+ **Sudska praksa**

Član 30

Punoljetno lice primljeno u crnogorsko državljanstvo daje svečanu izjavu.

Sadržinu i način davanja svečane izjave utvrđuje Vlada.

Član 31

Crnogorsko državljanstvo stiče se prijemom, odnosno gubi otpustom danom dostavljanja rješenja o prijemu, odnosno otpustu.

Crnogorsko državljanstvo gubi se po sili zakona danom nastupanja činjenica ili okolnosti iz člana 24 ovog zakona, o čemu nadležni organ, po službenoj dužnosti, donosi rješenje.

U postupku donošenja rješenja iz stava 2 ovog člana, nadležni organ obavezan je da omogući licu da se izjasni o činjenicama i okolnostima iz člana 24 ovog zakona. Rješenje se može donijeti i bez izjave lica koje je uredno pozvano, ako ne podnese pisanu izjavu u određenom roku.

Član 32

Takse za radnje i akte u postupku utvrđivanja, sticanja i gubitka crnogorskog državljanstva određuju se posebnim zakonom u visini koja ne predstavlja smetnju za podnošenje zahtjeva.

VI. EVIDENCIJA O CRNOGORSKIM DRŽAVLJANIMA

Član 33

O crnogorskim državljanima vodi se evidencija.

Evidencija crnogorskih državljana je registar crnogorskih državljana (u daljem tekstu: registar).

Registar vodi, po službenoj dužnosti, nadležni organ.

Crnogorski državljanin koji je rođen u Crnoj Gori upisuje se u registar u mjestu rođenja, a crnogorski državljanin, čije mjesto rođenja nije u Crnoj Gori, upisuje se u registar u mjestu gdje je upisan u evidenciji rođenih u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom.

Član 34

Registar iz člana 33 ovog zakona je računarski vođena baza podataka o crnogorskim državljanima u koji se upisuje: redni broj; prezime, rođeno prezime i ime; pol; jedinstveni matični broj; datum rođenja; mjesto, opština i država rođenja; prezime i ime oca; prezime, ime i rođeno prezime majke; datum upisa; mjesto i opština upisa; način i pravni osnov sticanja državljanstva; državljanstvo druge države; gubitak crnogorskog državljanstva - način, pravni osnov i datum; broj i datum akta i naziv organa, datum brisanja iz registra i primjedba.

U registar, za lica koja su crnogorsko državljanstvo stekli prijemom ili po osnovu međunarodnih

ugovora i sporazuma, pored podataka iz stava 1 ovog člana, upisuju se i sljedeći podaci: stepen i vrsta školske spreme; zanimanje; mjesto stanovanja na dan prijema; ranije državljanstvo, a ukoliko je nepoznato unosi se nacionalnost; broj, datum rješenja i naziv organa koji je rješenje donio; način i pravni osnov sticanja državljanstva.

U registar, za lica koja su crnogorsko državljanstvo izgubila otpustom, odricanjem, po sili zakona i po međunarodnim ugovorima ili sporazumima, pored podataka iz stava 1 ovog člana, upisuju se i sljedeći podaci: stepen i vrsta školske spreme; zanimanje; mjesto stanovanja prije odlaska u drugu državu; mjesto stanovanja u vrijeme gubitka državljanstva; broj i datum rješenja i naziv organa koji je donio rješenje; državljanstvo druge države; datum iseljenja; način i pravni osnov gubitka i datum prestanka državljanstva.

Registar se vodi na način kojim se omogućava kompatibilnost i povezivanje sa službenim evidencijama organa državne uprave.

Nadležni organ vodi evidenciju o podnijetim zahtjevima, podacima iz zahtjeva i dokumentaciji koja je priložena uz zahtjev.

Sastavni dio registra je zbirka isprava koje su pravni osnov za upis u registar.

Podzakonski propis o vođenju registra donosi nadležni organ.

+ **Vidi:**

čl. 9. Zakona - 40/2010-23.

Član 35

Evidencije i spisi predmeta koji se odnose na upis u registar crnogorskih državljana čuvaju se trajno.

Podaci sadržani u registru čuvaju se u organu koji vodi registar 50 godina poslije smrti ili gubitka državljanstva lica na koje se podaci odnose.

Po isteku roka iz stava 1 ovog člana, podaci se dostavljaju nadležnom državnom arhivu.

Član 36

Podaci za registar iz člana 33 ovog zakona prikupljaju se iz: postojeće evidencije državljana; drugih javnih evidencija koje vode organi državne uprave, organi lokalne samouprave i drugi organi; javnih isprava i od lica na koje se podaci neposredno odnose.

Član 37

Lične podatke iz registra koristi nadležni organ u vršenju svoje djelatnosti u skladu sa zakonom.

Nadležni organ je obavezan da drugim korisnicima dostavi podatke iz registra samo ako su zakonom ovlašćeni da koriste te podatke ili na zahtjev, odnosno uz saglasnost lica na koje se ti podaci odnose.

Korisnici podataka iz stava 2 ovog člana mogu podatke da koriste samo u svrhu za koju su traženi i nije dozvoljeno njihovo dostavljanje drugim korisnicima.

Član 38

Podaci iz registra mogu se, pod uslovom uzajamnosti, dostavljati organima drugih država, ako:

- 1) se dostavljaju organu druge države nadležnom za poslove državljanstva;
- 2) se korisnik podataka obaveže da će dostavljene podatke koristiti u postupku regulisanja državljanstva ili ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili je od nesumnjive koristi za lica na koje se ti podaci odnose;
- 3) je kod organa kome se podaci dostavljaju obezbijeđena zaštita ličnih podataka i za državljane druge države.

Postojanje uslova iz stava 1 tačka 3 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39

Crnogorskim državljaninom, u smislu ovog zakona, smatra se lice koje je steklo crnogorsko državljanstvo u skladu sa dosadašnjim propisima ako je upisano u evidenciju državljana u Crnoj Gori.

+ **Vidi:**

[Odluku US CG - 20/2014-13.](#)

+ **Sudska praksa**

Član 40

Ako lice koje je crnogorsko državljanstvo steklo u skladu sa propisima nije upisano u evidenciju o državljanima Crne Gore vođenu po dosadašnjim propisima, nadležni organ utvrdiće državljanstvo tog lica na njegov zahtjev.

Član 41

Državljanin republika bivše SFRJ koji ima prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori prije 3. juna 2006. godine može steći crnogorsko državljanstvo prijemom, ako:

- 1) nema državljanstvo druge države ili ako ima otpust iz državljanstva druge države;
- 2) ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 4, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana i zahtjev iz člana 40 ovog zakona može se podnijeti nadležnom organu u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog zakona.

Nakon isteka roka iz stava 2 ovog člana, lice može biti primljeno, odnosno može mu se utvrditi crnogorsko državljanstvo samo ako ostaje bez državljanstva i ako podnese zahtjev u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 10. Zakona - 40/2010-23.](#)

+ **Sudska praksa**

Član 41a

Lica iz člana 41 stav 1 ovog zakona mogu podnijeti zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo do 5. maja 2011. godine ako, pored uslova iz stava 1 ovog člana, do podnošenja zahtjeva nijesu odjavila prebivalište u Crnoj Gori.

Na lica iz stava 1 ovog člana primjenjuje se odredba člana 8 stav 2 alineja 2 ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 11. Zakona - 40/2010-23.](#)

Član 41b

Lice iz člana 41 stav 1 ovog zakona može podnijeti zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo do 31. jula 2012. godine, ako do podnošenja zahtjeva nije odjavilo prebivalište iz Crne Gore i ako:

- 1) nema državljanstvo druge države ili ima otpust iz državljanstva druge države;
- 2) ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 4, 5, 7 i 8 i stav 2 alineja 2 ovog zakona.

+ **Vidi:**

Član 41v

Izuzetno od člana 41 ovog zakona, državljanin republike bivše SFRJ koji ima prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori najmanje dvije godine prije 3. juna 2006. godine i ličnu kartu izdatu u skladu sa zakonom o ličnoj karti koji je važio u trenutku izdavanja, može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 4, 5, 7 i 8 ovog zakona, ukoliko do podnošenja zahtjeva nije objavljivao prebivalište iz Crne Gore.

Dijete lica iz stava 1 ovog člana, koje nema izdatu ličnu kartu, ima pravo na crnogorsko državljanstvo pod uslovima iz stava 1 ovog člana.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti nadležnom organu najkasnije do 31. januara 2012. godine.

Lice iz stava 1 ovog člana obavezno je da, uz zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo, nadležnom organu dostavi i pisanu izjavu o prihvatanju prava i obaveza po osnovu crnogorskog državljanstva.

Crnogorsko državljanstvo porijeklom stiče i lice rođeno u Crnoj Gori, čija su oba ili jedan roditelj u momentu njegovog rođenja bili upisani u evidenciju o državljanima Crne Gore, a to lice je upisano u registar rođenih u Crnoj Gori, a nije upisano u registar crnogorskih državljana.

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 46/2011-1.

Član 42

Registar iz člana 33 ovog zakona ustanoviće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Knjige državljana, koje su vođene po propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona, zaključuju se i podaci prenose u registar iz stava 1 ovog člana. Podaci iz knjiga državljana prenose se u registar u skladu sa članom 39 ovog zakona.

Do ustanovljavanja registra iz stava 1 ovog člana, vodi se evidencija o licima koja steknu ili izgube crnogorsko državljanstvo, na način koji propiše nadležni organ.

Podatak o gubitku crnogorskog državljanstva evidentira se u knjizi državljana u kojoj je lice upisano.

Član 43

Knjige državljana, koje su vođene do početka primjene ovog zakona, registar i evidencija koja će se ustanoviti u skladu sa članom 42 stav 3 ovog zakona, kao i uvjerenja izdata na osnovu ovih evidencija su javne isprave.

Javne isprave iz stava 1 ovog člana sadrže Grb Crne Gore.

Član 44

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Evidenciju iz člana 42 stav 3 ovog zakona, obrazac i sadržaj uvjerenja o državljanstvu iz člana 43 ovog zakona, propisaće nadležni organ u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U roku iz stava 2 ovog člana donijeće se propisi iz člana 41 ovog zakona.

Član 45

Postupci pokrenuti po Zakonu o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list RCG", broj 41/99) i

Zakonu o jugoslovenskom državljanstvu ("Službeni list SRJ", br. 33/96 i 9/01) okončaće se po ovom zakonu.

Član 45a

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

+ **Vidi:**

čl. 12. Zakona - 40/2010-23.

Član 46

Knjige državljana vođene po dosadašnjim propisima, koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, čuvaju se 100 godina od poslednjeg upisa, a po proteku ovog vremena, predaju na čuvanje nadležnom državnom arhivu.

Član 47

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list RCG", broj 41/99).

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka 60 dana od dana stupanja na snagu.

OSNOVNI TEKST

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o crnogorskom državljanstvu

Proglašavam **Zakon o crnogorskom državljanstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore na sjednici drugog vanrednog zasijedanja u 2008. godini, dana 14. februara 2008. godine.

Broj: 01-288/2

Podgorica, 21. februara 2008. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Zakon o crnogorskom državljanstvu

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se načini i uslovi sticanja i gubitka crnogorskog državljanstva, kao i vođenje registra crnogorskih državljana.

Crnogorsko državljanstvo je zakonska veza između fizičkog lica (u daljem tekstu: lice) i Crne Gore i ne ukazuje na nacionalno i etničko porijeklo.

Član 2

Crnogorski državljanin koji ima i državljanstvo druge države, smatra se crnogorskim državljaninom u postupku pred organima Crne Gore, ako nije drukčije određeno ratifikovanim međunarodnim ugovorima.

Član 3

Crnogorsko državljanstvo dokazuje se uvjerenjem o crnogorskom državljanstvu, važećom putnom ispravom, kao i drugim javnim ispravama određenim zakonom.

II. STICANJE CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 4

Crnogorsko državljanstvo stiče se:

- 1) porijeklom;
- 2) rođenjem na teritoriji Crne Gore;
- 3) prijemom;
- 4) po međunarodnim ugovorima i sporazumima.

1. Sticanje crnogorskog državljanstva porijeklom

Član 5

Crnogorsko državljanstvo porijeklom stiče dijete:

- 1) čija su oba roditelja u trenutku njegovog rođenja crnogorski državljani;
- 2) čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, a rođeno je u Crnoj Gori;
- 3) čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, drugi je bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva ili je nepoznat, a rođeno je na teritoriji druge države;
- 4) čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, a rođeno je na teritoriji druge države, ukoliko ostaje bez državljanstva.

Član 6

Crnogorsko državljanstvo porijeklom stiče i:

1) dijete rođeno na teritoriji druge države, čiji je jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta crnogorski državljanin, ako se do navršene 18. godine života podnese prijava za upis u matičnu knjigu rođenih i registar crnogorskih državljana, ako nema državljanstvo druge države;

2) lice koje je navršilo 18 godina života, čiji je jedan roditelj crnogorski državljanin, a drugi je državljanin druge države, ako do navršene 23. godine života podnese zahtjev za upis u registar crnogorskih državljana;

3) dijete u slučaju potpunog usvojenja, ako je jedan od usvojlaca crnogorski državljanin.

Ako je dijete iz stava 1 tačka 1 ovog člana starije od 14 godina života, za sticanje crnogorskog državljanstva potreban je i njegov pristanak.

2. Sticanje crnogorskog državljanstva rođenjem na teritoriji Crne Gore

Član 7

Crnogorsko državljanstvo stiče dijete rođeno ili nađeno na teritoriji Crne Gore, ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva ili ako dijete ostaje bez državljanstva.

Dijete iz stava 1 ovog člana može izgubiti crnogorsko državljanstvo ako se do navršene 18. godine života utvrdi da su mu oba roditelja državljanici druge države ili da je dijete steklo, po bilo kom osnovu, državljanstvo druge države.

Dijete iz stava 2 ovog člana gubi crnogorsko državljanstvo na zahtjev oba roditelja, danom dostavljanja rješenja. Ako je dijete starije od 14 godina života, za gubitak crnogorskog državljanstva potreban je i njegov pristanak.

3. Sticanje crnogorskog državljanstva prijemom

Član 8

Crnogorsko državljanstvo prijemom može steći lice, u skladu sa interesima Crne Gore, koje je podnijelo zahtjev i ispunjava sljedeće uslove da:

1) je navršilo 18 godina života;

2) ima otpust iz državljanstva druge države;

3) u Crnoj Gori zakonito i neprekidno boravi 10 godina prije podnošenja zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo;

4) u Crnoj Gori ima obezbijeđen smještaj i stalan izvor prihoda u iznosu koji mu omogućava materijalnu i socijalnu sigurnost;

5) u Crnoj Gori i drugoj državi nije pravosnažno osuđeno na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jedne godine za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude;

6) ima znanje crnogorskog jezika u mjeri koja omogućava osnovnu komunikaciju;

7) ne postoje smetnje iz razloga bezbjednosti i odbrane Crne Gore;

8) je izmirilo dospjele poreske i druge zakonske obaveze.

Uslov iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne odnosi se na lice koje je podnijelo zahtjev ako je bez državljanstva ili pruži dokaz da će, po zakonu države čiji je državljanin, izgubiti državljanstvo prijemom u crnogorsko državljanstvo.

Ako je pokrenut krivični postupak za krivično djelo iz stava 1 tačka 5 ovog člana, postupak se prekida do donošenja pravosnažne odluke u krivičnom postupku.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) određuje stručnu organizaciju za utvrđivanje kriterijuma i provjeru znanja jezika iz stava 1 tačka 6 ovog člana.

± Sudska praksa

Član 9

Licu koje je podnijelo zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo, a nema otpust iz državljanstva druge države, može se, na njegov zahtjev, izdati garancija da će steći crnogorsko državljanstvo ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 ovog zakona. Garancija se izdaje sa rokom važenja od dvije godine uz uslov da lice do isteka roka važenja garancije ispunjava uslove za prijem.

Postupak prijema u crnogorsko državljanstvo obustavlja se ako lice u roku od dvije godine od dana izdavanja garancije ne podnese dokaz iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Član 10

Crnogorski iseljenik i član njegove porodice do trećeg stepena srodstva u pravoj liniji može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori najmanje dvije godine i ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 4, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 11

Lice koje je u braku sa crnogorskim državljaninom najmanje tri godine i zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori najmanje pet godina, može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 4, 5 i 7 ovog zakona.

Član 12

Punoljetno lice čiji prijem u crnogorsko državljanstvo je od posebnog značaja za državni, naučni, privredni, kulturni, ekonomski, sportski i drugi interes Crne Gore može, izuzetno, steći crnogorsko državljanstvo prijemom i ako ne ispunjava uslove iz člana 8 ovog zakona.

O prijemu u crnogorsko državljanstvo iz stava 1 ovog člana odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave uz mišljenje organa uprave nadležnog za oblast iz stava 1 ovog člana.

Član 13

Lice kojem je, u skladu sa zakonom kojim se uređuje azil, priznat status izbjeglice u Crnoj Gori može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1. tač. 1, 2, 3, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 14

Lice bez državljanstva može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 3, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 15

Lice koje je rođeno u Crnoj Gori i lice koje je rođeno na teritoriji druge države, a prije navršene 18. godine života zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori, može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Član 16

Crnogorsko državljanstvo prijemom stiče dijete, ako:

1) su oba roditelja stekla crnogorsko državljanstvo prijemom;

2) je jedan od roditelja stekao crnogorsko državljanstvo prijemom i ako sa njim zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori;

3) sa usvojiocem crnogorskim državljaninom, u slučaju nepotpunog usvojenja, zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori.

U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, podnosi se i saglasnost drugog roditelja, osim ako je bez državljanstva. Ako drugi roditelj nije saglasan sa prijemom djeteta u crnogorsko državljanstvo, mišljenje daje nadležni organ starateljstva.

Ako je dijete starije od 14 godina života, za prijem u crnogorsko državljanstvo potreban je i njegov pristanak.

Član 17

Kriterijume za uslove iz člana 8 stav 1 tač. 3, 4 i 7, člana 12 i člana 24 stav 1 tač. 5, 6, 7 i 8 ovog zakona utvrđuje Vlada.

4. Sticanje crnogorskog državljanstva po međunarodnim ugovorima i sporazumima

Član 18

Crnogorsko državljanstvo može se steći na osnovu ratifikovanih međunarodnih ugovora ili sporazuma koje je zaključila Crna Gora.

Međunarodnim ugovorima i sporazumima iz stava 1 ovog člana može se ustanoviti dvojno državljanstvo, pod uslovom uzajamnosti.

III. GUBITAK CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 19

Crnogorsko državljanstvo gubi se:

- 1) po zahtjevu crnogorskog državljanina;
- 2) po sili zakona;
- 3) po međunarodnim ugovorima i sporazumima.

1. Gubitak crnogorskog državljanstva po zahtjevu

Član 20

Crnogorsko državljanstvo gubi se, po zahtjevu crnogorskog državljanina, otpustom.

Otpust iz crnogorskog državljanstva može se dati licu koje je podnijelo zahtjev za otpust i ako ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je navršilo 18 godina života;
- 2) da ima drugo državljanstvo ili dokaz da će biti primljeno u državljanstvo druge države;
- 3) da stvarno boravi na teritoriji druge države.

Član 21

Licu koje je podnijelo zahtjev za otpust iz crnogorskog državljanstva može se, na njegov zahtjev, izdati garancija o otpustu ako ispunjava uslove iz člana 20 stav 2 ovog zakona.

Postupak za otpust se obustavlja ako lice iz stava 1 ovog člana, u roku od dvije godine od dana izdavanja garancije, ne dostavi dokaz da će steći ili da je steklo državljanstvo druge države.

Član 22

Otpust iz crnogorskog državljanstva može se dati djetetu, pod uslovom da ne ostane bez državljanstva, na zahtjev:

- 1) roditelja koji gube crnogorsko državljanstvo otpustom;
- 2) roditelja koji gubi crnogorsko državljanstvo otpustom, uz saglasnost drugog roditelja crnogorskog državljanina;
- 3) roditelja koji gubi crnogorsko državljanstvo otpustom, a drugi je državljanin druge države ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva;
- 4) oba usvojioca, državljanina druge države, u slučaju potpunog usvojenja;
- 5) roditelja koji gubi crnogorsko državljanstvo, kome je dijete pravosnažnom sudskom odlukom povjereno na čuvanje i vaspitanje, ako su roditelji razvedeni ili ne žive zajedno.

Ako drugi roditelj ne da saglasnost za otpust djeteta iz crnogorskog državljanstva, ili je nepoznatog prebivališta, lišen poslovne sposobnosti ili roditeljskog prava, zahtjev za otpust djeteta iz crnogorskog državljanstva prihvaćće se ako je to, po mišljenju nadležnog organa starateljstva, u interesu djeteta.

Ako je dijete starije od 14 godina života, za otpust iz crnogorskog državljanstva potreban je i njegov pristanak.

Član 23

Ako lice koje je dobilo otpust iz crnogorskog državljanstva ne stekne državljanstvo druge države u roku od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o otpustu, organ državne uprave nadležan za poslove državljanstva (u daljem tekstu: nadležni organ) poništiće rješenje na njegov zahtjev.

Zahtjev za poništenje rješenja može se podnijeti u roku od tri mjeseca od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Rješenje o otpustu može se poništiti na zahtjev lica i po isteku roka iz stava 2 ovog člana, ako je ostalo bez državljanstva.

2. Gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona

Član 24

Punoljetni crnogorski državljanin, koji ima i državljanstvo druge države, po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo, ako:

- 1) je dobrovoljno stekao državljanstvo druge države, osim u slučaju predviđenom članom 18 stav 2 ovog zakona;
- 2) se utvrdi da je rješenje o prijemu u crnogorsko državljanstvo donijeto na osnovu lažne izjave ili namjernog prikrivanja činjenica ili okolnosti bitnih za donošenje rješenja, osim ako bi lice koje je steklo crnogorsko državljanstvo ostalo bez državljanstva;
- 3) je stekao crnogorsko državljanstvo na osnovu garancije druge države da će izgubiti državljanstvo ukoliko stekne crnogorsko državljanstvo, a u roku utvrđenom rješenjem o sticanju državljanstva ne podnese dokaz o gubitku državljanstva te države, osim ako bi to lice ostalo bez državljanstva;
- 4) je pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;
- 5) je pravosnažno osuđen za planiranje, organizovanje, finansiranje ili na bilo koji drugi način pomaganje ili izvršavanje terorističkih akata ili pružanje utočišta organizatorima, izvršiocima ili učesnicima

terorističkih aktivnosti;

6) je član organizacije čije su aktivnosti usmjerene protiv bezbjednosti i odbrane Crne Gore;

7) je u dobrovoljnoj službi u vojnim snagama druge države;

8) njegovo ponašanje ozbiljno šteti vitalnim interesima Crne Gore.

Dijete crnogorski državljanin, koje ima i državljanstvo druge države, po sili zakona gubi crnogorsko državljanstvo ako se utvrdi tokom njegove maloljetnosti da uslovi, na osnovu kojih je steklo crnogorsko državljanstvo, više nijesu ispunjeni.

Ako su po stavu 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana crnogorsko državljanstvo izgubili roditelji ili jedan od roditelja, a drugi nema ovo državljanstvo, crnogorsko državljanstvo gubi i njihovo dijete, osim ako ostaje bez državljanstva.

Nadležni organ obavezan je pokrenuti postupak po službenoj dužnosti, nakon saznanja o činjenicama iz st. 1 do 3 ovog člana.

3. Gubitak crnogorskog državljanstva po međunarodnim ugovorima i sporazumima

Član 25

Crnogorsko državljanstvo može se izgubiti po međunarodnim ugovorima ili sporazumima koje je zaključila Crna Gora.

IV. PONOVRNO STICANJE CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA

Član 26

Lice koje je izgubilo crnogorsko državljanstvo i steklo državljanstvo druge države može ponovo steći crnogorsko državljanstvo ako podnese zahtjev za ponovno sticanje crnogorskog državljanstva i najmanje godinu dana zakonito i neprekidno boravi u Crnoj Gori.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana odbiće se ako nijesu ispunjeni uslovi iz člana 8 stav 1 tač. 1, 2 i 7 ovog zakona.

V. POSTUPAK ZA STICANJE I GUBITAK CRNOGORSKOG DRŽAVLJANSTVA PO ZAHTJEVU

Član 27

O zahtjevu za utvrđivanje, sticanje i gubitak crnogorskog državljanstva odlučuje nadležni organ.

Član 28

Zahtjev iz člana 27 ovog zakona podnosi se nadležnom organu lično ili preko punomoćnika, na propisanom obrascu. Za lice lišeno poslovne sposobnosti zahtjev podnosi staralac.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zahtjev se može podnijeti preko diplomatskog ili konzularnog predstavništva, ako podnosilac zahtjeva boravi na teritoriji druge države.

Obrasce i sadržaj zahtjeva iz stava 1 ovog člana propisuje nadležni organ.

Član 29

Ako se postupak za utvrđivanje, sticanje ili gubitak crnogorskog državljanstva, pokrenut po zahtjevu lica, ne može nastaviti ili okončati bez preduzimanja određene radnje podnosioca zahtjeva, smatra se da

je podnositelj zahtjeva odustao od zahtjeva, ako i pored upozorenja nadležnog organa, u ostavljenom roku, ne izvrši radnju koja je potrebna za nastavak ili okončanje postupka, odnosno ako se zbog nepreduzimanja te radnje može zaključiti da više nije zainteresovan za nastavljajanje postupka.

Odluka iz stava 1 ovog člana donosi se po isteku tri mjeseca od dana upozorenja, odnosno šest mjeseci ako lice boravi u drugoj državi.

Nadležni organ je obavezan da odluku o sticanju i gubitku crnogorskog državljanstva donese u roku od šest mjeseci od dana pokretanja postupka. Odluka se donosi u pisanoj formi i obavezno sadrži obrazloženje i uputstvo o pravnom sredstvu.

Protiv konačne odluke iz stava 3 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Član 30

Punoljetno lice primljeno u crnogorsko državljanstvo daje svečanu izjavu.

Sadržinu i način davanja svečane izjave utvrđuje Vlada.

Član 31

Crnogorsko državljanstvo stiče se prijemom, odnosno gubi otpustom danom dostavljanja rješenja o prijemu, odnosno otpustu.

Crnogorsko državljanstvo gubi se po sili zakona danom nastupanja činjenica ili okolnosti iz člana 24 ovog zakona, o čemu nadležni organ, po službenoj dužnosti, donosi rješenje.

U postupku donošenja rješenja iz stava 2 ovog člana, nadležni organ obavezan je da omogući licu da se izjasni o činjenicama i okolnostima iz člana 24 ovog zakona. Rješenje se može donijeti i bez izjave lica koje je uredno pozvano, ako ne podnese pisanu izjavu u određenom roku.

Član 32

Takse za radnje i akte u postupku utvrđivanja, sticanja i gubitka crnogorskog državljanstva određuju se posebnim zakonom u visini koja ne predstavlja smetnju za podnošenje zahtjeva.

VI. EVIDENCIJA O CRNOGORSKIM DRŽAVLJANIMA

Član 33

O crnogorskim državljanima vodi se evidencija.

Evidencija crnogorskih državljana je registar crnogorskih državljana (u daljem tekstu: registar).

Registar vodi, po službenoj dužnosti, nadležni organ.

Crnogorski državljanin koji je rođen u Crnoj Gori upisuje se u registar u mjestu rođenja, a crnogorski državljanin, čije mjesto rođenja nije u Crnoj Gori, upisuje se u registar u mjestu gdje je upisan u evidenciji rođenih u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom.

Član 34

Registar iz člana 33 ovog zakona je računarski vođena baza podataka o crnogorskim državljanima u koji se upisuje: redni broj; prezime, rođeno prezime i ime; jedinstveni matični broj; datum rođenja; mjesto, opština i država rođenja; prezime i ime oca; prezime, ime i rođeno prezime majke; datum upisa; mjesto i opština upisa; način i pravni osnov sticanja državljanstva; podatak o upisu u knjigu državljana; državljanstvo druge države; gubitak crnogorskog državljanstva - način, pravni osnov i datum; broj i datum akta i naziv organa, datum brisanja iz registra i primjedba.

U registar, za lica koja su crnogorsko državljanstvo stekli prijemom ili po osnovu međunarodnih

ugovora i sporazuma, pored podataka iz stava 1 ovog člana, upisuju se i sljedeći podaci: stepen i vrsta školske spreme; zanimanje; mjesto stanovanja na dan prijema; ranije državljanstvo, a ukoliko je nepoznato unosi se nacionalnost; broj, datum rješenja i naziv organa koji je rješenje donio; način i pravni osnov sticanja državljanstva.

U registar, za lica koja su crnogorsko državljanstvo izgubila otpustom, odricanjem, po sili zakona i po međunarodnim ugovorima ili sporazumima, pored podataka iz stava 1 ovog člana, upisuju se i sljedeći podaci: stepen i vrsta školske spreme; zanimanje; mjesto stanovanja prije odlaska u drugu državu; mjesto stanovanja u vrijeme gubitka državljanstva; broj i datum rješenja i naziv organa koji je donio rješenje; državljanstvo druge države; datum iseljenja; način i pravni osnov gubitka i datum prestanka državljanstva.

Registar se vodi na način kojim se omogućava kompatibilnost i povezivanje sa službenim evidencijama organa državne uprave.

Sastavni dio registra je zbirka isprava koje su pravni osnov za upis u registar.

Podzakonski propis o vođenju registra donosi nadležni organ.

Član 35

Evidencije i spisi predmeta koji se odnose na upis u registar crnogorskih državljana čuvaju se trajno.

Podaci sadržani u registru čuvaju se u organu koji vodi registar 50 godina poslije smrti ili gubitka državljanstva lica na koje se podaci odnose.

Po isteku roka iz stava 1 ovog člana, podaci se dostavljaju nadležnom državnom arhivu.

Član 36

Podaci za registar iz člana 33 ovog zakona prikupljaju se iz: postojeće evidencije državljana; drugih javnih evidencija koje vode organi državne uprave, organi lokalne samouprave i drugi organi; javnih isprava i od lica na koje se podaci neposredno odnose.

Član 37

Lične podatke iz registra koristi nadležni organ u vršenju svoje djelatnosti u skladu sa zakonom.

Nadležni organ je obavezan da drugim korisnicima dostavi podatke iz registra samo ako su zakonom ovlašćeni da koriste te podatke ili na zahtjev, odnosno uz saglasnost lica na koje se ti podaci odnose.

Korisnici podataka iz stava 2 ovog člana mogu podatke da koriste samo u svrhu za koju su traženi i nije dozvoljeno njihovo dostavljanje drugim korisnicima.

Član 38

Podaci iz registra mogu se, pod uslovom uzajamnosti, dostavljati organima drugih država, ako:

- 1) se dostavljaju organu druge države nadležnom za poslove državljanstva;
- 2) se korisnik podataka obaveže da će dostavljene podatke koristiti u postupku regulisanja državljanstva ili ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili je od nesumnjive koristi za lica na koje se ti podaci odnose;
- 3) je kod organa kome se podaci dostavljaju obezbijeđena zaštita ličnih podataka i za državljane druge države.

Postojanje uslova iz stava 1 tačka 3 ovog člana utvrđuje organ državne uprave nadležan za inostrane poslove.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39

Crnogorskim državljaninom, u smislu ovog zakona, smatra se lice koje je steklo crnogorsko državljanstvo u skladu sa dosadašnjim propisima ako je upisano u evidenciju državljana u Crnoj Gori.

Crnogorski državljanin koji je na dan 3. juna 2006. godine imao i državljanstvo neke druge države ima pravo da zadrži crnogorsko državljanstvo.

Crnogorski državljanin koji je nakon 3. juna 2006. godine stekao neko drugo državljanstvo može zadržati i crnogorsko državljanstvo do potpisivanja bilateralnog sporazuma sa zemljom čije je državljanstvo stekao, ali najduže godinu dana od dana usvajanja Ustava Crne Gore.

Član 40

Ako lice koje je crnogorsko državljanstvo steklo u skladu sa propisima nije upisano u evidenciju o državljanima Crne Gore vođenu po dosadašnjim propisima, nadležni organ utvrdiće državljanstvo tog lica na njegov zahtjev.

Član 41

Državljanin republika bivše SFRJ koji ima prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori prije 3. juna 2006. godine može steći crnogorsko državljanstvo prijemom, ako:

- 1) nema državljanstvo druge države ili ako ima otpust iz državljanstva druge države;
- 2) ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 4, 5, 7 i 8 ovog zakona.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana i zahtjev iz člana 40 ovog zakona može se podnijeti nadležnom organu u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog zakona.

Nakon isteka roka iz stava 2 ovog člana, lice može biti primljeno, odnosno može mu se utvrditi crnogorsko državljanstvo samo ako ostaje bez državljanstva i ako podnese zahtjev u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz st. 2 i 3 ovog člana donijeće nadležni organ.

+ Sudska praksa

Član 42

Registar iz člana 33 ovog zakona ustanoviće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Knjige državljana, koje su vođene po propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona, zaključuju se i podaci prenose u registar iz stava 1 ovog člana. Podaci iz knjiga državljana prenose se u registar u skladu sa članom 39 ovog zakona.

Do ustanovljavanja registra iz stava 1 ovog člana, vodi se evidencija o licima koja steknu ili izgube crnogorsko državljanstvo, na način koji propiše nadležni organ.

Podatak o gubitku crnogorskog državljanstva evidentira se u knjizi državljana u kojoj je lice upisano.

Član 43

Knjige državljana, koje su vođene do početka primjene ovog zakona, registar i evidencija koja će se ustanoviti u skladu sa članom 42 stav 3 ovog zakona, kao i uvjerenja izdata na osnovu ovih evidencija su javne isprave.

Javne isprave iz stava 1 ovog člana sadrže Grb Crne Gore.

Član 44

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Evidenciju iz člana 42 stav 3 ovog zakona, obrazac i sadržaj uvjerenja o državljanstvu iz člana 43 ovog zakona, propisaće nadležni organ u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U roku iz stava 2 ovog člana donijeće se propisi iz člana 41 ovog zakona.

Član 45

Postupci pokrenuti po Zakonu o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list RCG", broj 41/99) i Zakonu o jugoslovenskom državljanstvu ("Službeni list SRJ", br. 33/96 i 9/01) okončaće se po ovom zakonu.

Član 46

Knjige državljana vođene po dosadašnjim propisima, koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, čuvaju se 100 godina od poslednjeg upisa, a po proteku ovog vremena, predaju na čuvanje nadležnom državnom arhivu.

Član 47

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list RCG", broj 41/99).

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon isteka 60 dana od dana stupanja na snagu.

SU-SK Broj 01-352/ 19-06

Podgorica, 14. februara 2008. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r

IZMENE

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 9. jula 2010. godine.

Broj: 01-1968/2

Podgorica, 19. jula 2010. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj sednici prvog redovnog zasijedanja u 2010. godini, dana 9. jula 2010. godine, donijela je

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 40/2010 od 22.7.2010. godine.

Član 1

U Zakonu o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list CG", broj 13/08) u članu 6 stav 1 tačka 1 riječi: "ako nema državljanstvo druge države" zamjenjuju se riječima: "a nema državljanstvo drugog roditelja".

U tački 2 poslije riječi "državljana" dodaju se zarez i riječi "a nema državljanstvo drugog roditelja".

U tački 3 poslije riječi "državljanin" dodaju se zarez i riječi "a nema državljanstvo drugog usvojioca".

Član 2

U članu 8 stav 2 mijenja se i glasi: "Uslov iz stava 1 tačka 2 ovog člana ne odnosi se na lice koje je podnijelo zahtjev, ako:

- je bez državljanstva ili pruži dokaz da će po zakonu države čiji je državljanin izgubiti državljanstvo prijemom u crnogorsko državljanstvo, ili

- mu je odbijen zahtjev za otpust iz državljanstva druge države zato što nije regulisalo vojnu obavezu u toj državi, pod uslovom da potpiše izjavu da se u slučaju sticanja crnogorskog državljanstva odriče državljanstva druge države."

Član 3

U članu 10 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Zakoniti i neprekidni boravak lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prema kriterijumima propisanim aktom iz člana 17 ovog zakona".

Član 4

U članu 11 stav 1 poslije riječi "pst godina" dodaju se riječi "prije podnošenja zahtjeva za prijem u crnogorsko državljanstvo".

Poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

"Odredbe stava 1 ovog člana odnose se i na lice koje je bilo u braku sa crnogorskim državljaninom najmanje tri godine, a brak je prestao smrću bračnog druga.

Zakoniti i neprekidni boravak lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prema kriterijumima propisanim aktom iz člana 17 ovog zakona."

Član 5

U članu 12 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"O prijemu u crnogorsko državljanstvo za državni i drugi interes Crne Gore odlučuje Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave na osnovu predloga Predsjednika Crne Gore, predsjednika Skupštine Crne Gore ili predsjednika Vlade Crne Gore".

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 6

U članu 16 stav 1 poslije riječi "dijete" briše se zarez i dodaju riječi "koje nema državljanstvo druge države ili ima otpust iz državljanstva druge države i".

Član 7

U članu 26 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Zakoniti i neprekidni boravak lica iz stava 1 ovog člana utvrđuje se prema kriterijumima propisanim aktom iz člana 17 ovog zakona".

Član 8

U članu 29 stav 3 riječi: "u roku od šest mjeseci" zamjenjuju se riječima: "u roku od jedne godine".

Član 9

U članu 34 stav 1 poslije riječi "rođeno prezime i ime;" dodaje se riječ "pol;", a riječi: "podatak o upisu u knjigu državljana" brišu se.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

"Nadležni organ vodi evidenciju o podnijetim zahtjevima, podacima iz zahtjeva i dokumentaciji koja je priložena uz zahtjev".

Postojeći st. 5 i 6 postaju st. 6 i 7.

Član 10

U članu 41 stav 3 riječi: "tri godine" zamjenjuju se riječima: "pet godina".

Stav 4 briše se.

Član 11

Poslije člana 41 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 41a

Lica iz člana 41 stav 1 ovog zakona mogu podnijeti zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo do 5. maja 2011. godine ako, pored uslova iz stava 1 ovog člana, do podnošenja zahtjeva nijesu odjavila

prebivalište u Crnoj Gori.

Na lica iz stava 1 ovog člana primjenjuje se odredba člana 8 stav 2 alineja 2 ovog zakona."

Član 12

Poslije člana 45 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 45a

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu".

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-343/10

Podgorica, 9. jula 2010. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsednik

Ranko Krivokapić, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o dopuni Zakona o crnogorskom državljanstvu

Proglašavam Zakon o dopuni Zakona o crnogorskom državljanstvu, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2011. godini, dana 31. maja 2011. godine.

Broj: 01-680/2

Podgorica, 1.06.2011. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2011. godini, dana 31. maja 2011. godine, donijela je

Zakon o dopuni Zakona o crnogorskom državljanstvu

*Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 28/2011 od
10.6.2011. godine.*

Član 1

U Zakonu o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list CG", br. 13/08 i 40/10) poslije člana 41a dodaje se novi član koji glasi:

"Član 41b

Lice iz člana 41 stav 1 ovog zakona može podnijeti zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo do 31. jula 2012. godine, ako do podnošenja zahtjeva nije odjavilo prebivalište iz Crne Gore i ako:

- 1) nema državljanstvo druge države ili ima otpust iz državljanstva druge države;
- 2) ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 4, 5, 7 i 8 i stav 2 alineja 2 ovog zakona."

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj 24-2/11-3/10

EPA 585 XXIV

Podgorica, 31. maja 2011. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu

Proglašavam **Zakon o dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 24. saziva, na sjednici drugog vanrednog zasijedanja u 2011. godini, dana 8. septembra 2011. godine.

Broj: 01-1051/2

Podgorica, 12.09.2011. godine

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 24. saziva, na sjednici drugog vanrednog zasijedanja u 2011. godini, dana 8. septembra 2011. godine, donijela je

Zakon o dopunama Zakona o crnogorskom državljanstvu

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 46/2011 od 16.9.2011. godine.

Član 1

U Zakonu o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list CG", br. 13/08, 40/10 i 28/11) poslije člana 41b dodaje se novi član koji glasi:

"Član 41v

Izuzetno od člana 41 ovog zakona, državljanin republike bivše SFRJ koji ima prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori najmanje dvije godine prije 3. juna 2006. godine i ličnu kartu izdatu u skladu sa zakonom o ličnoj karti koji je važio u trenutku izdavanja, može steći crnogorsko državljanstvo prijemom ako ispunjava uslove iz člana 8 stav 1 tač. 4, 5, 7 i 8 ovog zakona, ukoliko do podnošenja zahtjeva nije objavljivao prebivalište iz Crne Gore.

Dijete lica iz stava 1 ovog člana, koje nema izdatu ličnu kartu, ima pravo na crnogorsko državljanstvo pod uslovima iz stava 1 ovog člana.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti nadležnom organu najkasnije do 31. januara 2012. godine.

Lice iz stava 1 ovog člana obavezno je da, uz zahtjev za prijem u crnogorsko državljanstvo, nadležnom organu dostavi i pisanu izjavu o prihvatanju prava i obaveza po osnovu crnogorskog državljanstva.

Crnogorsko državljanstvo porijeklom stiće i lice rođeno u Crnoj Gori, čija su oba ili jedan roditelj u momentu njegovog rođenja bili upisani u evidenciju o državljanima Crne Gore, a to lice je upisano u registar rođenih u Crnoj Gori, a nije upisano u registar crnogorskih državljana."

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj 24-2/11-6/10

EPA 656 XXIV

Podgorica, 8. septembra 2011. godine

Skupština Crne Gore 24. saziva

Predsjednik,

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se utvrđuje da odredbe člana 39. st. 2. i 3. Zakona o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 13/08., 40/10., 28/11. i 46/11), nijesu u saglasnosti s Ustavom Crne Gore i prestaju da važe danom objavljivanja ove odluke

Ustavni sud Crne Gore u sastavu: predsjednica Desanka Lopičić i sudije - dr Dragoljub Drašković, Miodrag Iličković, Mevlida Muratović, Hamdija Šarkinović, Budimir Šćepanović i Milorad Gogić, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 1. Ustava Crne Gore, člana 28. tačka 1, člana 32. tačka 1. i člana 33. tačka 5. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 64/08., 46/13. i 51/13.), na sjednici od 28. februara 2014. godine, donio je

Odluku

*Odluka je objavljena u "Službenom listu CG", br. 20/2014 od
25.4.2014. godine*

I. UTVRĐUJE SE da odredbe člana 39. st. 2. i 3. Zakona o crnogorskom državljanstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 13/08., 40/10., 28/11. i 46/11.), nijesu u saglasnosti s Ustavom Crne Gore i prestaju da važe danom objavljivanja ove odluke.

i

RJEŠENJE

II. ODBACUJE SE predlog za ocjenu ustavnosti odredaba člana 12. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Crne Gore i Ustavnog zakona za sprovođenje Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 1/07, 9/08, 4/09, 71/09, 22/10, 80/10, 27/11, 38/11. i 38/13).

III. Ova odluka i rješenje objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Obrazloženje

1.1. Predlogom osam poslanika u Skupštini Crne Gore pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti odredaba člana 12. Ustavnog zakona i člana 39. st. 2. i 3. Zakona, označenih u izreci.

1.1. U predlogu se navodi: da osporene odredbe člana 12. Ustavnog zakona i člana 39. st. 2. i 3. Zakona o crnogorskom državljanstvu imaju retroaktivno dejstvo, jer u postupku njihovog donošenja nije utvrđen javni interes; da su osporenim propisivanjem diskriminirani građani kojima je uskraćeno pravo na dvojno državljanstvo, u odnosu na kategoriju lica kojima se omogućava da pod povlašćenim uslovima, zadrže crnogorsko državljanstvo i državljanstvo neke druge države, što je nesaglasno s odredbama člana 8. stav 1, člana 12. stav 1. i člana 147. stav 2. Ustava.

1.2. Skupština Crne Gore nije dostavila odgovor na navode sadržane u predlogu.

1.3. U mišljenju Vlade Crne Gore navodi se: da osporene odredbe Zakona o crnogorskom državljanstvu nijesu nesaglasne s Ustavom, jer iz odredbe člana 12. st. 1. i 2. Ustava proizilazi da u Crnoj Gori postoji crnogorsko državljanstvo i da Crna Gora štiti prava i interese crnogorskih državljana,

a odredbom člana 12. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Crne Gore propisano je da svaki građanin Crne Gore koji je, pored crnogorskog državljanstva, na dan 3. juna 2006. godine imao i državljanstvo neke druge države ima pravo da zadrži i crnogorsko državljanstvo i da državljanin Crne Gore koji je nakon 3. juna 2006. godine stekao neko drugo državljanstvo može zadržati i crnogorsko državljanstvo do potpisivanja bilateralnog sporazuma sa zemljom čije je državljanstvo stekao, ali najduže godinu dana od dana usvajanja Ustava Crne Gore i da su osporene odredbe u saglasnosti s odredbom člana 7. stav .1 tačka a) Zakona o potvrđivanju Evropske konvencije o državljanstvu ("Službeni list Crne Gore"-međunarodni ugovori, br. 2/10.), kojima se ograničava mogućnost gubitka državljanstva i sprječava proizvoljno oduzimanje državljanstva.

1.4. Osporenim odredbama Zakona propisano je:

"Član 39. st. 2. i 3.

Crnogorski državljanin koji je na dan 3. juna 2006. godine imao i državljanstvo neke druge države ima pravo da zadrži crnogorsko državljanstvo.

Crnogorski državljanin koji je nakon 3. juna 2006. godine stekao neko drugo državljanstvo može zadržati i crnogorsko državljanstvo do potpisivanja bilateralnog sporazuma sa zemljom čije je državljanstvo stekao, ali najduže godinu dana od dana usvajanja Ustava Crne Gore."

1.5. Osporenim odredbama Ustavnog zakona propisano je:

"Član 12.

Svaki građanin Crne Gore koji je, pored crnogorskog državljanstva, na dan 3. juna 2006. godine imao i državljanstvo neke druge države ima pravo da zadrži i crnogorsko državljanstvo.

Državljanin Crne Gore koji je nakon 3. juna 2006. godine stekao neko drugo državljanstvo može zadržati i crnogorsko državljanstvo do potpisivanja bilateralnog sporazuma sa zemljom čije je državljanstvo stekao, ali najduže godinu dana od dana usvajanja Ustava Crne Gore."

1.6. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su sljedeće odredbe:

Ustava Crne Gore:

"Član 16. tačka 1.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje

Član 17. stav 1.

Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma.

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Član 149. stav 1. tač. 1. i 2. i stav 2.

Ustavni sud odlučuje:

- 1) o saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima;
- 2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom;

Ako je u toku postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propis prestao da važi, a nijesu otklonjene posljedice njegove primjene, Ustavni sud utvrđuje da li je taj propis bio saglasan sa Ustavom, odnosno

sa zakonom za vrijeme njegovog važenja.

Član 158.

Za sprovođenje Ustava donosi se ustavni zakon.

Ustavni zakon za sprovođenje Ustava donosi Skupština većinom glasova svih poslanika.

Ustavni zakon proglašava se i stupa na snagu istovremeno sa Ustavom."

1.7. Iz citiranih odredaba Ustava Crne Gore proizilazi da zakon mora biti saglasan s Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a da drugi propis mora biti saglasan s Ustavom i zakonom. Načelo legaliteta, koje određuje granice ovlašćenja donosioca zakona podrazumijeva da zakon mora biti saglasan s Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, kako u pogledu ovlašćenja za njegovo donošenje, tako i u pogledu regulisanja predmetne materije.

1.7.1. Ustavni zakon, kao akt za sprovođenje Ustava ima karakter prelaznih ustavnih odredbi i u formalnom smislu, po ocjeni Ustavnog suda, u pravnom sistemu Crne Gore, ima nadzakonsku pravnu snagu nad svim materijalnim zakonima. Kao sprovedbeni ustavni akt, sastavni je i neodvojivi dio Ustava. S tim u vezi, odredbama člana 12, donosilac Ustavnog zakona, je ograničio zakonodavca u pogledu ovlašćenja za uređenje materije koja predstavlja tzv. "ustavnu rezervu". Niame, iz ustavne garancije da se prava i slobode neposredno ostvaruju na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma, na način propisan zakonom (član 16. tačka 1 i član 17. stav 1.), po ocjeni Ustavnog suda, proizilazi da se zakonom, može urediti samo način ostvarivanja pojedinih prava i sloboda, ali ne i materijalna sadržina tih prava.

1.7.2. U konkretnom slučaju Ustavni sud je utvrdio da su osporenim odredbama člana 39. st. 2. i 3. Zakona, in texto (sa izvjesnim jezičko-stilskim odstupanjem koje ne utiče na suštinu značenja), preuzete odredbe člana 12. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Crne Gore, kojima je uređeno pravo na zadržavanje crnogorskog državljanstva i uslovi za ostvarenje tog prava licima koja imaju i državljanstvo druge države (...).

1.7.3. Polazeći od toga da ustavna struktura države ne smije biti narušena "uzurpacijom ovlašćenja" koja se u konkretnom slučaju ogleda, u preuzimanju odredaba iz Ustavnog zakona, Ustavni sud je utvrdio, da je odredbama člana 39. st. 2. i 3. Zakona o crnogorskom državljanstvu, povrijeđeno načelo jedinstva pravnog poretka, garantovano odredbom člana 145. Ustava, u vezi s odredbama člana 16. tačka 1. i člana 17. stav 1. Ustava. Stoga, osporene odredbe člana 39. st. 2. i 3. Zakona o crnogorskom državljanstvu nijesu u saglasnosti s Ustavom.

II.1. Hijerarhija pravnih normi u ustavnom sistemu Crne Gore poznaje četiri nivoa: ustavni, zakonski i podzakonski, a između ustavnog i zakonskog nivoa, inkorporirane su norme međunarodnih ugovora. Ustavni zakon za sprovođenje Ustava Crne Gore nije poseban stepen u hijerarhiji pravnih akata, niti ga Ustav utvrđuje u odredbama o međusobnom odnosu opštih pravnih akata. Stoga, sprovedbeni ustavni zakon, po ocjeni Ustavnog suda nije normativni akt koji ima samostalnu pravnu egzistenciju i autonomnost u odnosu na Ustav, niti izvorno uređuje ustavnu materiju, iako je po formi poseban akt, već je akt koji uređuje prelazak na novi ustavni sistem.

1.1. Osim toga, odredbama člana 149. Ustava taksativno su utvrđene nadležnosti Ustavnog suda u ocjenjivanju ustavnosti i zakonitosti opštih akata, tako da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima (stav 1. tačka 1.) i o saglasnosti drugih propisa i opštih akata s Ustavom i zakonom (stav 1. tačka 2.). Iz navedenih odredaba Ustava ne proizilazi, niti je utvrđena nadležnost Ustavnog suda da ocenjuje saglasnost Ustavnog zakona s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

1.2. Kako je Ustavni zakon sastavni dio Ustava, to, po ocjeni Ustavnog suda, ni osporene odredbe člana 12. Ustavnog zakona, koje po svom karakteru predstavljaju prelazne ustavne odredbe ograničenog vremenskog važenja, ne mogu biti predmet ocjene ustavnosti pred Ustavnim sudom i izvan su domena ustavnosudske kontrole, jer u Ustavu nema osnova za ocjenu saglasnosti odredaba tog zakona ni sa jednim višim pravnim aktom, budući da je Ustav osnovni i najviši pravni akt države.

1.3. Ustavni sud ukazuje da je u dosadašnjoj praksi već iskazao stav: da je Ustavni zakon (..), akt

izvan domena ustavnosudske kontrole, jer u Ustavu nema osnova za uspostavljanje nadležnosti Ustavnog suda za njegovu ocjenu, iako je po formi poseban akt.¹

1.4. Polazeći od toga, da odredbama člana 149. Ustava nije utvrđena nadležnost Ustavnog suda da ocjenjuje saglasnost Ustavnog zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, tzv. "materijalnu supstancijalnu (ne)ustavnost", Ustavni sud je saglasno odredbi člana 28. tačka 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore odbacio predlog za ocjenu ustavnosti odredaba člana 12. Ustavnog zakona za sprovođenje Ustava Crne Gore.

1.5. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III. Odluka o prestanku važenja osporenih odredaba Zakona i objavljivanju ove odluke i rješenja zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., člana 152. stav 1. Ustava Crne Gore i člana 34. st. 1. i 2. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-I br. 17/11

Podgorica, 28. februara 2014. godine

Ustavni sud Crne Gore

Predsjednica,
Desanka Lopičić, s.r.

---

¹ Rješenje Ustavnog suda, U. br. 20/09, od 12. marta 2009. godine.